

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων του έτους 1988

1. Συνεχίσθηκε ή έπιλογή για μικροφωτογράφηση άρχαιακού ύλικού που άφορᾶ τή νεώτερη έλληνική ιστορία και βρίσκειται στα κρατικά άρχεία τής 'Αγγλίας (Public Record Office) και τής Γαλλίας (Quai d'Orsay). 'Η μικροφωτογράφηση του ύλικού αυτού (όπως και εκείνου που έπελέγη κατά τὸ 1987) δὲν πραγματοποιήθηκε, λόγω έλλείψεως χρημάτων.

2. Κυκλοφορήθηκε ὁ τόμος Γ' τής εκδόσεως του Κέντρου «'Επιτομαί έγγραφων του Βρετανικού 'Υπουργείου των 'Εξωτερικών, Γενική άλληλογραφία/'Ελλάς» και έγινε ή παρουσίασή του στην 'Ακαδημία από τον 'Ακαδημαϊκό —μέλος τής 'Εφορευτικής 'Επιτροπής του Κέντρου — κ. Μανούσο Μανούσακα. 'Αντίτυπα του τόμου διανεμήθηκαν σε πολλά ιδρύματα και άτομα (στο έσωτερικό και τὸ έξωτερικό), βάσει καταλόγου που καταρτίσθηκε από τὸ Κέντρο και έγκρίθηκε από τή Διοίκηση.

Συνεχίσθηκε ή σύνταξη και άρχισε ή δακτυλογράφηση των έπιτομῶν έγγραφων που θά αποτελέσουν τούς δύο επόμενους τόμους τής εκδόσεως: Δ' (1838-1839) και Ε' (1840-1841).

3. Συνεχίσθηκε ή έργασία για τήν εκτύπωση του τόμου Α' του άρχείου του 'Ιωάννη Κωλέττη, στον οποίο θά περιληφθοῦν in extenso 664 έγγραφα και κατάστιχα των έτων 1778-1824 ('Ιούνιος). Ειδικότερα, συντάχθηκε τὸ γλωσσάριο των έγγραφων, που έχουν ήδη εκτυπωθεῖ, προωθήθηκε ή κατάρτιση του ονοματολογικού εύρετηρίου των καταστίχων, ολοκληρώθηκε ή διόρθωση των τυπογραφικῶν δοκιμῶν των τελευταίων και αντιμετώπισθηκαν προβλήματα τεχνικής φύσεως που συνεπάγεται ή εκτύπωσή τους. Παράλληλα άρχισε ή σύνταξη του χρονολογικού εύρετηρίου και του προλόγου τής εκδόσεως.

4. 'Αρχισε ή εκτύπωση του τόμου Α' του προγραμματισμένου από τὸ Κέντρο δημοσιεύματος στο οποίο θά περιληφθοῦν in extenso οί εκθέσεις των έτων 1819-1832 του 'Αγγλου Προξένου στην Πρέβεζα William Meyer. Οί εκθέσεις του τόμου Α' καλύπτουν τὰ έτη 1819-1821 και αναφέρονται στη σύγκρουση του 'Αλή Πασᾶ με τήν Πύλη, στον τρόπο με τον οποίο αντιμετώπιζαν τὶς εξελίξεις στην 'Ηπειρο ὁ έλληνικός, ὁ άλβανικός και ὁ τουρκικός πληθυσμός, στο ρόλο των Σουλιωτῶν και των 'Επτανησίων, στην έκρηξη και στα γεγονότα του πρώτου έτους τής 'Ελληνικής 'Επαναστάσεως και στον αντίκτυπό τους στις επιχειρήσεις τής 'Ηπείρου.

Συνεχίσθηκε ή επεξεργασία των εκθέσεων του Meyer που θά περιληφθοῦν στον Β' τόμο του δημοσιεύματος.

5. Συνεχίσθηκε ἡ ἐργασία γιὰ τὴν προγραμματισμένη ἀπὸ τὸ Κέντρο ἔκδοση τοῦ περιεχομένου τοῦ κώδικα Ἀλεξάνδρου Ρίζου-Ραγκαβῆ (1809-1892). Εἰδικότερα, ὀλοκληρώθηκε ἡ δακτυλογράφηση τῶν κειμένων τοῦ κώδικα ποὺ ἔχουν μεταγραφεῖ, καθὼς καὶ ἡ ἀντιβολὴ τῶν δακτυλογραφημένων κειμένων μὲ τὰ πρωτότυπα.

6. Ἀρχισε ἡ ὀριστικὴ ταξινόμηση τοῦ ἀρχείου Ἀλεξάνδρου Ρίζου-Ραγκαβῆ (1880-1972), ἡ ἐνιαία ἀρίθμηση τῶν ἐγγράφων τοῦ ἀρχείου αὐτοῦ καὶ ἡ καταγραφή του στὸ βιβλίον εἰσαγωγῆς χειρογράφων τοῦ Κέντρου, σύμφωνα μὲ τὸ σχετικὸ κανονισμὸ. Εἰδικότερα, ἀριθμήθηκαν καὶ καταγράφηκαν 6097 ἐγγραφα καὶ ἔγινε περιληπτικὴ καταγραφή τῶν φακέλων 1-32. Καταγράφηκαν ἐπίσης δέκα ἐπτὰ τετράδια, ὅπου ὑπάρχουν πολλὲς σημειώσεις τοῦ Ραγκαβῆ, ἓνα λεύκωμα φωτογραφιῶν τῆς οἰκογένειας, τρεῖς κασέτες μὲ μαγνητοφωνημένες ἀφηγήσεις τοῦ Ραγκαβῆ, 48 βιβλία (ἐλληνικὰ καὶ ξενόγλωσσα) καὶ τεύχη (ἀρ. 1-180) τοῦ ἐντύπου «L' Echo de Grèce».

7. Συνεχίσθηκε ἡ σύνταξη τοῦ προγραμματισμένου ἀπὸ τὸ Κέντρο δημοσιεύματος στὸ ὁποῖο θὰ περιληφθεῖ ὁ περιγραφικὸς κατάλογος τῶν ἐγγράφων τῆς γαλλικῆς ἀρχειακῆς σειρᾶς «Correspondance Politique-Grèce», ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ 134 τόμους, καλύπτει τὰ ἔτη 1707-1895 καὶ περιλαμβάνει κυρίως τὴν ἀλληλογραφία τοῦ Γαλλικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν μὲ τοὺς διπλωματικούς ἐκπροσώπους του στὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 19ο αἶώνα. Εἰδικότερα, συντάχθηκε ὁ περιγραφικὸς κατάλογος τῶν ἐγγράφων τῶν τόμων 40-42 (Ἰούλ. 1843 - Δεκ. 1844), καταρτίσθηκαν τὰ εὔρηθῆρια (χρονολογικὸ, ἀποστολέων-παραληπτῶν καὶ τόπων προελεύσεως) τῶν ἐγγράφων τῶν τόμων αὐτῶν καὶ συμπληρώθηκε ὁ δελτιοκατάλογος προσώπων, βάσει τῶν κυρίων ὀνομάτων ποὺ ἀπαντοῦν στὶς περιγραφὲς τῶν ἐγγράφων τῶν ἰδίων τόμων.

8. Συνεχίσθηκε ὁ καταρτισμὸς τῆς ἱστορικῆς βιβλιογραφίας γιὰ τὸ Νεώτερο Ἑλληνισμὸ ἀπὸ τὸ 1800 καὶ ἐξῆς μὲ σύνταξη δελτίων κατὰ συγγραφεῖς καὶ εὔρηθῆρια τῶν δημοσιευμάτων ἀπὸ ἄποψη ὀνοματολογικῆ, πραγματολογικῆ καὶ χρονολογικῆ (προέκυψαν 3190 δελτία). Συνεχίσθηκε ἐπίσης ἡ σύνταξη δελτιοκατάλογου τῆς βιβλιοθήκης κατὰ συγγραφεῖς καὶ καθ' ὕλην (προέκυψαν 3103 δελτία), καθὼς καὶ ἡ ἐπισήμανση σὲ ἐλληνικὰ καὶ ξένα ἔντυπα βιβλίων ποὺ ἐμπίπτουν στὰ ἐνδιαφέροντα τοῦ Κέντρου.

9. Στὸ βιβλίον εἰσαγωγῆς ἐντύπων τοῦ Κέντρου καταγράφηκαν γιὰ τὴ βιβλιοθήκη του, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ περιοδικὰ, 277 δημοσιεύματα (τὰ 131 ἀποτελοῦν δωρεὰ τοῦ συντάκτη κ. Πέτρου Μάτση).

10. Σύμφωνα μὲ αἴτημα τῶν ΕΛΤΑ, καταρτίσθηκε κατάλογος ἐπετείων γεγονότων καὶ προσώπων, προκειμένου νὰ ἐκδοθοῦν γραμματόσημα κατὰ τὰ ἔτη 1989-1994.

11. Μέ εξουσιοδότηση τοῦ Καθηγητῆ κ. Σπύρου Ζερβοῦ, ἡ κ. Ἀλίκη Σολωμοῦ-Προκοπίου δώρησε στοῦ Κέντρο κατάλοιπα τοῦ Ἡλία Ζερβοῦ-Ἰακωβάτου, τὰ ὁποῖα ἐπέλεξε ἀπὸ τὰ κατάλοιπα τῆς Εἰρήνης Σακελλαρίου. Τὰ τελευταῖα περιήλθαν στὴν κυριότητα τοῦ κ. Ζερβοῦ, βάσει διαθήκης.

12. Ἡ συντάκτρια τοῦ Κέντρου κ. Ἐλένη Μπελιᾶ ἔλαβε μέρος στοῦ Διεθνῆς Συνέδριο τοῦ Κέντρου Μελετῶν Ἰονίου (21-24 Μαΐου), στοῦ Ἐκτακτο Πνευματικὸ Συμπόσιο τῆς Ἐταιρείας Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν (27-29 Μαΐου) καὶ στοῦ Β' τοπικὸ Συνέδριο Ἀρκαδικῶν Μελετῶν (11-14 Νοεμβ.) μὲ θέματα ἀνακοινώσεως «Ὁ ἱστοριογράφος Παναγιώτης Χιώτης», «Ἡ Πελοποννησιακὴ παιδεία κατὰ τὴν τουρκοκρατία μέχρι καὶ τὴν καποδιστριακὴν περίοδο» καὶ «Στέγαση τῶν σχολείων Ἀρκαδίας ἐπὶ Καποδίστρια» ἀντίστοιχα.

Ὁ συντάκτης τοῦ Κέντρου κ. Εὐθύμιος Σουλογιάννης ἔλαβε μέρος στοῦ Α' Διεθνῆς Συνέδριο γιὰ τὴν ἑλληνικὴ διασπορά (26-30 Ἀπριλίου), στοῦ Διεθνῆς Συμπόσιο «Ἑλληνικοὶ Πολιτισμοὶ τῆς Ἀνατολῆς» (1-6 Σεπτ.), στοῦ Α' Συνέδριο γιὰ τὴν ἱστορία καὶ τὸν πολιτισμὸ τῆς Σκιάθου (24-27 Νοεμβρ.) καὶ στοῦ Β' Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο «Γιάννινα-Ἡπειρος 19ος-20ὸς αἰ.: Ἱστορία-Κοινωνία-Πολιτισμός» (2-4 Δεκ.) μὲ θέματα ἀνακοινώσεως «Ἡ Ἑλληνικὴ Κοινότητα Ἀλεξανδρείας (1843 μέχρι σήμερα). Προοπτικὴ τῆς ἱστορίας της», «Ἡ ἑλληνικὴ παρουσία στὴν Αἴγυπτο τὰ τελευταῖα 150 χρόνια: ἱστορικὸ πλαίσιο καὶ ἀναφορὰ στὴν ἑλληνικὴ ἐκπαίδευση στὴν Αἴγυπτο», «Ὁ Σκιαθίτης Γεώργιος Μωραΐτης ἀπὸ τὴ Σμύρνη στὴν Αἴγυπτο» καὶ «Ὁ Πανηπειρωτικὸς Σύλλογος Καΐρου 1912 κ.έ.» ἀντίστοιχα.

Ἡ συντάκτρια τοῦ Κέντρου κ. Ἐλένη Κατσιαδάκη ἔλαβε μέρος στοῦ Συμπόσιο «Ἡ συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου καὶ ἡ Ἑλλάδα» (16-18 Νοεμ.) μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «Ὁ συσχετισμὸς Δυνάμεων καὶ ἡ Ἑλλάδα μπροστὰ στὴ Συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου».

Κατὰ τὸ 1988 τὸ Κέντρο ἔθεσε στὴ διάθεση τῶν ἐρευνητῶν ποῦ ἀσχολοῦνται μὲ τὴ σύνταξη διδακτορικῶν διατριβῶν καὶ ἄλλων ἱστορικῶν ἢ φιλολογικῶν μελετῶν μικροφωτογραφημένο ὑλικὸ ἀπὸ τὰ ἀγγλικά, τὰ γαλλικά καὶ τὰ γερμανικά ἀρχεῖα, καθὼς καὶ πρωτότυπο ὑλικὸ ἀπὸ τὰ ἀρχεῖα Δ. Σολωμοῦ καὶ Ἀ. Ραγκαβῆ.

Ἀθήνα, 5 Δεκεμβρίου 1988

Ἡ Διευθύντρια

Β. Πλαγιανάκου-Μπεκιάρη